

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 2 november 2022
Betreft Aangeboden petitie Netwerk GRONDig en meerdere organisaties m.b.t.
oplossingsrichting in de stikstofcrisis d.d. 13 september 2022

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u op verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een afschrift van mijn reactie op de petitie van Netwerk GRONDig en meerdere organisaties met betrekking tot een oplossingsrichting in de stikstofcrisis, die op 13 september 2022 aan de commissie is aangeboden. Ik waardeer de inzet van Netwerk GRONDig en deze organisaties om mee te denken over opties om ammoniakemissie te reduceren met oog voor het verdienmodel van de agrarische ondernemer.

In de petitie wordt verzocht om uitvoering te geven aan de in december 2020 aangenomen motie van het lid Harbers c.s.¹, die het volgende vraagt: "...om een optie te bieden om af te wijken van nieuw- of verbouw van stallen met emissiearme maatregelen, mits de gestelde normen en doelen op bedrijfsniveau worden gehaald met geborgde emissiearme bedrijfsmanagementmaatregelen...".

Voor de uitvoering van deze motie heb ik reeds een aantal acties in gang gezet. Vooropgesteld: managementmaatregelen kunnen een relevante bijdrage leveren aan de stikstofreductie. Ik onderzoek de mogelijkheden om aan te tonen dat met managementmaatregelen de ammoniakemissie onontkoombaar afneemt op bedrijfsniveau en daarmee zekerheid te bieden dat de natuur geen schade oploopt. Hiervoor is verbetering van de datakwaliteit op bedrijfsniveau nodig die nauwkeuriger, beter borgbaar en handhaafbaar moet zijn. Mijn ambtsvoorganger

¹ Kamerstuk 35 600 nr. 39

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Ons kenmerk
DGA-DAD / 22514919

heeft uw Kamer hierover geïnformeerd in de brief van 21 april 2022². Dergelijke zekerheid is noodzakelijk om te kunnen waarborgen dat (berekende) emissiereducties de toets van de rechter kunnen doorstaan. In dit kader wordt ook aansluiting gezocht bij lopende onderzoeken voor de (afrekenbare) stoffenbalans, de maatwerkaanpak voor het 7^e actieprogramma nitraatrichtlijn en de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI) voor kringlooplandbouw aanpak. In het kader van de aanbevelingen van het rapport van de heer Remkes werk ik dit verder uit.

Daarnaast betrek ik ook het eindrapport van kwartiermaker de heer Tijssens, dat bijgevoegd is bij de kamerbrief over de appreciatie van het rapport van de heer Remkes op 14 oktober 2022³. Hierin worden adviezen gegeven over meer duidelijkheid over doelen voor stalsystemen en het belang van management-, voer- en genetica maatregelen in het verminderen van ammoniakemissie. In november volgt een uitgebreide appreciatie op dit rapport.

Piet Adema
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof

² Kamerstuk 32 813 nr. 1037

³ Kamerstuk 30252, nr. 35